

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár
1.2 Kar	Pszichológia és Neveléstudományok Kar
1.3 Intézet	Alkalmazott Pszichológia Intézet
1.4 Szakterület	Pszichológia
1.5 Képzési szint	Mesteri képzés
1.6 Szak / Képesítés	Klinikai pszichológia: Kiértékelés és Beavatkozás

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	PMM201 - Pszichoszomatikus tünetek és társuló zavarok						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Dr. Kiss Szidónia docens						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Dr. Kiss Szidónia docens						
2.4 Tanulmányi év	II	2.5 Félév	4	2.6. Értékelés módja	E, VP	2.7 Tantárgy típusa	DS

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	4	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	2
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	48	melyből: 3.5 előadás	24	3.6 szeminárium/labor	24
A tanulmányi idő elosztása:					
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					42
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					34
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					14
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					14
Vizsgák					2
Más tevékenységek:					2
3.7 Egyéni munka össz-óraszama	108				
3.8 A félév össz-óraszama	156				
3.9 Kreditszám	7				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	•
4.2 Kompetenciabeli	•

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	• Audio-vizuális eszközök (PC/laptop, videoprojektor)
--	---

5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	<ul style="list-style-type: none"> • Audio-vizuális eszközök (PC/laptop, videoprojektor)
---	---

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<p>C1. A klinikai pszichológia elméleti alapjainak és szakmai etikájának ismerete</p> <p>Tanulási eredmények:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A végzett hallgató ismeri és alkalmazza a klinikai pszichológia és pszichológiai segítségnyújtás elméleti alapjait. 2. A végzett hallgató ismeri és érti a klinikai pszichológia alapfogalmait, elméleteit és módszereit. 3. A végzett hallgató képes arra, hogy az alapismereteket a klinikai pszichológia szempontjából releváns pszichológiai folyamatok, jelenségek értelmezéséhez felhasználja. 4. A végzett hallgató képes az ismereteket, elméleteket, alapelveket hasznosítani a problémahelyzetek megértésében és a szükséges szolgáltatások kialakításában. 5. A végzős hallgató ismeri és alkalmazza az etikus magatartás deontológiai normáit a problémás helyzetekben. 6. A végzett hallgató rendelkezik azzal a képességgel, hogy szakmai feladatait a klinikai pszichológiára jellemző deontológiai alapelvek szerint tudja ellátni. <p>C2. Szakértelem alkalmazása a pszichodiagnosztikában illetve az egészséggel és betegségekkel kapcsolatos pszichológiai jelenségek értelmezésében</p> <p>Tanulási eredmények:</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. A végzett hallgató képes pszichológiai értékelést végezni gyermekeknél és felnőtteknél, egyén, pár, család, csoport/szervezet szintjén, az egészséggel és betegséggel kapcsolatos pszichológiai tényezők figyelembe vételével. 9. A végzett hallgató a pszichológiai értékelésben etikai elveket és normákat alkalmaz <p>C3. Szakértelem felhasználása az egészséggel és betegségekkel kapcsolatos beavatkozásban / segítségnyújtásban / pszichológiai tanácsadásban</p> <p>Tanulási eredmények:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A végzett hallgató rendelkezik ismeretekkel a klinikai pszichológia, pszichopatológia és pszichiátria, pszichológiai tanácsadás és pszichoterápia, klinikai pszichológiai értékelés, fejlődéslélektan, egészségpszichológia, pszichológus szakma etika területén. 2. A végzett hallgató klinikai pszichológiai beavatkozást és elsődleges tanácsadást tervez gyermekeknél és felnőtteknél, az egyén, pár, család, csoport/szervezet szintjén, az egészséggel és betegséggel kapcsolatos pszichológiai tényezők figyelembevételével.
-----------------------------	---

	<p>3. A végzett hallgató képes a pszichoterápiás technikák és a pszichológiai tanácsadás alkalmazására, valamint tudományos paradigmák alkalmazására a pszichológiai tanácsadásban.</p> <p>6. A végzett személy képes szakmai kapcsolatot kialakítani a támogatott személlyel, alkalmazza a kommunikációs készségeket és az aktív hallgatást, empátikus hozzáállást tanúsít.</p> <p>7. A végzett a tanácsadás és a rövid távú pszichoterápia alapelveit és etikai normáit alkalmazza.</p> <p>C5. Oktatás és képzés Tanulási eredmények:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A végzett hallgató folyamatosan frissíti ismereteit a szakterületen, a tudományterület alakulásának megfelelően. 2. A végzett hallgató képes meghatározni a szakmai korlátait és képes biztosítani a személyes fejlődést/optimalizálást.
<p>Tra nszv erzá lis kom pete nciá k</p>	<p>Személyes és szakmai fejlődés Tanulási eredmények:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A végzett hallgató képes a tanulási folyamat során elsajátított ismeretek, készségek, értékek és attitűdök megfelelő kiválasztására, kombinálására és megfelelő felhasználására. 2. A végzett hallgató rendelkezik a szakmai helyzetek eredményes megoldási készségeivel. 3. A végzett hallgató képes azonosítani és kritikusan elemezni saját erősségeit és tanulási lehetőségeit. 4. A végzett hallgató rendelkezik a szakmai tevékenység reflektív elemzésének képességével és képes felmérni saját képzései igényeit. <p>Kutatási elvek és etikai normák alkalmazása a társadalom-humán tudományokban Tanulási eredmények:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A végzett hallgató ismeri az általa képzett szakterületen gyakorló pszichológus szabad gyakorláshoz való jogra vonatkozó szabályokat, kompetenciákat és szakmai lépéseket. 2. A végzett hallgató tevékenységét az etikai és szakmai deontológiai kódexekkel összhangban végzi.

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

<p>7.1 A tantárgy általános célkitűzése</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Fogalmak, elméletek, alapvető módszerek és gyakorlati alkalmazások bemutatása és ismertetése a pszichoszomatika kapcsán
<p>7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései</p>	<ul style="list-style-type: none"> • A szakirodalom kritikai elemzésének és a kritikai gondolkodási képesség fejlődésének elősegítése a pszichoszomatika tematikáin belül • A testi és érzelmi tünetek közötti kapcsolat feltárása, valamint azok fizikai és mentális egészségre gyakorolt hatásának ismertetése

- A pszichoszomatikus tünetek felmérésével és kezelésével kapcsolatos alapfogalmak megismertetése

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Bemutató, problematizálás, megbeszélés	Megjegyzések
1. Bevezetés: Történeti vonatkozások a pszichoszomatikában. A bio-pszichoszociális modell kialakulásának előzményei.	Bemutató, problematizálás, megbeszélés	
2. Stresszelméletek.	Bemutató, problematizálás, megbeszélés	
3. Stresszfiziológia.	Bemutató, problematizálás, megbeszélés	
4. Pszichoszomatikus tünetképződés.	Bemutató, megvitatás, megbeszélés	
5. A pszichoszomatikus zavarok kialakulásában szerepet játszó védő- és rizikófaktorok.	Bemutató, problematizálás, megbeszélés	
6. Szomatikus tünet- és kapcsolódó zavarok I.	Bemutató, problematizálás, megbeszélés	
7. Szomatikus tünet- és kapcsolódó zavarok II.	Bemutató, problematizálás, megbeszélés	
8. Nem specifikus pszichoszomatikus tünetek megnyilvánulása.	Bemutató, problematizálás, megbeszélés	
9. Pszichoneuroimmunológia.	Bemutató, problematizálás, megbeszélés	
10. Etikai vonatkozások a pszichoszomatikában.	Bemutató, problematizálás, megbeszélés	
11. A pszichoszomatikus zavarok felmérésének és kezelésének alapelvei.	Bemutató, problematizálás, megbeszélés	
12. A pszichoszomatikus zavarok terápiája.		

Könyvészet

American Psychiatric Association (2013). *Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders*. American Psychiatric Association.

Fava, G. A., Sonino, N., & Wise, T. N. (2012). *The Psychosomatic Assessment*. KARGER.

Levenson, J. L. (2011). *Textbook of Psychosomatic Medicine*. American Psychiatric Publishing

Philbrick, K. L., Rundell, J. R., Netzel, P. J., & Levenson, J. L. (2012). *Clinical Manual of Psychosomatic Medicine. A Guide to Consultation*. American Psychiatric Publishing.

Sanderson, C. A. (2013). *Health Psychology*. John Wiley & Sons, Inc.

8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Bevezetés, a tantárgyi követelmények megbeszélése. A bio- pszicho-szociális szemlélet kialakulása.	Bemutató, egyéni és csoportmunka, megbeszélés	
2. A stressz fogalma. Az eustressz és distressz elkülönítése.	Bemutató, egyéni és csoportmunka, esetmegbeszélés	
3. A „fight or flight” válaszreakció. Az Általános Adaptációs Szindróma (GAS).	Bemutató, egyéni és csoportmunka, esetmegbeszélés	
4. A személyiség szerepe a pszichoszomatikus tünetképződésben. A pszichoszomatikus vulnerabilitás. A szomatizáció folyamata.	Bemutató, egyéni és csoportmunka, esetmegbeszélés	
5. A stresszhatás fizikai és mentális egészségre gyakorolt hatásai. Szomatizációra predisponáló tényezők. Emóciók és pszichovegetatív összefüggések.	Bemutató, egyéni és csoportmunka, esetmegbeszélés	
6. Szomatikus tünet és kapcsolódó zavarok. Diagnosztikai kritériumok, prevalencia, rizikófaktorok és prognózis, differenciáldiagnosztikai kritériumok, komorbiditások.	Bemutató, esetelemzés, esetmegbeszélés	
7. Egészségssorongás zavar. Konverziós zavar. Diagnosztikai kritériumok, prevalencia, rizikófaktorok és prognózis, differenciáldiagnosztikai kritériumok, komorbiditások.	Bemutató, esetelemzés, esetmegbeszélés	
8. A fájdalomérzet felmérése és kezelése.	Bemutató, esetelemzés, esetmegbeszélés	
9. Immunológiai, idegrendszeri, illetve pszichológiai funkciók analógiáját és együttjárását alátámasztó klinikai tapasztalatok. Immunfunkciók és biológiai ritmusok. A stressz hatása az immunfunkciókra.	Bemutató, esetelemzés, esetmegbeszélés	
10. A pszichoszomatikai kutatások alapelvei.	Bemutató, esetelemzés, esetmegbeszélés	
11. A pszichoszomatikus zavarok felmérésének és kezelésének alapelvei.		
12. Behaviorista, kognitív és pszichodinamikus megközelítések. Terápiás módszerek.	Bemutató, egyéni és csoportmunka, megbeszélés	

Könyvészet

American Psychiatric Association (2013). *Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders*. American Psychiatric Association.

Fava, G. A., Sonino, N., & Wise, T. N. (2012). *The Psychosomatic Assessment*. KARGER.

Levenson, J. L. (2011). *Textbook of Psychosomatic Medicine*. American Psychiatric Publishing

Philbrick, K. L., Rundell, J. R., Netzel, P. J., & Levenson, J. L. (2012). *Clinical Manual of Psychosomatic Medicine. A Guide to Consultation*. American Psychiatric Publishing.

Sanderson, C. A. (2013). *Health Psychology*. John Wiley & Sons, Inc.

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

A **Romániai Pszichológusok Kollégiuma**, a szabadalommal rendelkező **Pszichológusok Deontológiai Kódexe** (www.copsi.ro) és a **213/2004-es Törvény alkalmazási feltételeiben** megfogalmazott **elismerési eljárásoknak megfelelően**

A Felsőoktatási Szakosodások Nemzeti Besorolása (<http://www.rncis.ro>)

A Romániai Foglalkozási Besorolás (<http://www.mmuncii.ro/>)

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Írásbeli vizsga	Kizáró jelleggel min. átmenő jegy (5.00)	50%
10.5 Szeminárium / labor	Esettanulmány		30%
	Szemináriumi részvétel és feladatok		20%

10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei

Ha a félévi vizsgán nem kapja meg az átmenő jegyet (5,00), akkor nem megy át a vizsgán, még akkor sem, ha a 10.5 pontban megjelölt előírásoknak eleget tett

Az óralátogatási kötelezettségeket (min. 85%) elmulasztó nappali tagozatos hallgató vizsgáról való kizárását vonja maga után. A gyakorlati órák (laboratórium, gyakorlat, projekt stb.) esetében az igazolt vagy igazolatlan hiányzások maximális hányada az összóraszám legfeljebb 15%-a lehet (14 jelenlétből jelenlétből max. 3-szor lehet hiányozni).

A gyakorlati órák (laboratórium, gyakorlat, projekt stb.) esetében bepótolandó igazolt vagy igazolatlan hiányzások maximális hányada az összóraszám legfeljebb 15%-a lehet (14 jelenlétből max. 3-szor lehet hiányozni).

A plagizált, másolt, egyező félévi dolgozatok leadása esetén, illetve a vizsgázás közben történő együttműködés, másolás esetén, a hallgató (mindegyik érintett fél) 1-es osztályzatot kap. A vizsgák alatti csalás a hallgató egyetemről való kizárását vonja maga után.

A félévközbeleni feladatok vizsgaidőszakban, pótvizsgaidőszakban és pót-pótvizsgaidőszakban nem pótolhatóak.

Azoknak a hallgatóknak, akik nyílt szesszióra, pótvizsgára, jegyemelésre vagy pót-pótvizsgára jelentkeznek, minden tantárgyi követelménynek (jelenlét, parciális, feladatok, projektek stb.) eleget kell tenniük.

Kitöltés dátuma

Előadás felelőse

Szeminárium felelőse

2024.04.25.

Dr. Kiss Szidónia docens

Az intézeti jóváhagyás dátuma

Intézetigazgató

2024.04.25.

Dr. Kotta Ibolya docens